

Bryssel den 5.2.2019
COM(2019) 50 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

**om hur Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1337/2011 av
den 13 december 2011 om europeisk statistik över permanenta grödor fungerar**

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om hur Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1337/2011 av den 13 december 2011 om europeisk statistik över permanenta grödor fungerar

1. BAKGRUND

Förordning (EU) nr 1337/2011 (nedan kallad *förordningen*) om europeisk statistik över permanenta grödor¹ trädde i kraft den 1 januari 2012. Genom förordningen upphävdes följande två rättsakter: rådets förordning (EEG) nr 357/79 av den 5 februari 1979 om statistiska undersökningar av vinodlingsområden² samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/109/EG av den 19 december 2001 om de statistiska undersökningar som medlemsstaterna skall utföra för att bestämma produktionspotentialen för odlingar med vissa slag av fruktträd³. Förordning (EU) nr 1337/2011 omfattar följande två insamlingar av strukturella uppgifter om permanenta grödor:

- Uppgiftsinsamling om fruktodlingar av äpple-, päron-, persiko-, nektarin-, apelsin-, citron-, småcitrus- och olivträd samt vinstockar för bordsdruvor.
- Uppgiftsinsamling om vinodlingar som producerar druvor för vin och russin samt druvor med dubbla användningsområden.

Hittills har tre uppgiftsinsamlingar genomförts: två om fruktodlingar (2012 och 2017) och en om vinodlingar (2015).

I artikel 13 i förordningen fastställs att "[s]enast den 31 december 2018 och därefter vart femte år ska kommissionen granska hur denna förordning fungerar. I samband med denna granskning ska kommissionen bedöma huruvida det är nödvändigt att ta fram alla de uppgifter som avses i artikel 4. Om kommissionen anser att vissa av dessa uppgifter inte längre behövs, ska den ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 11 genom vilka vissa uppgifter tas bort från bilagorna I och II."

I denna rapport sammanfattas de huvudsakliga resultaten från granskningen av hur denna förordning fungerar. Den bygger på den europeiska strategin för jordbruksstatistik 2020 som

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1337/2011 av den 13 december 2011 om europeisk statistik över permanenta grödor och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 357/79 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/109/EG (Text av betydelse för EES), EUT L 347, 30.12.2011, s. 7.

² Rådets förordning (EEG) nr 357/79 av den 5 februari 1979 om statistiska undersökningar av vinodlingsområden, EGT L 54, 5.3.1979, s. 124.

³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/109/EG av den 19 december 2001 om de statistiska undersökningar som medlemsstaterna skall utföra för att bestämma produktionspotentialen för odlingar med vissa slag av fruktträd, EGT L 13, 16.1.2002, s. 21.

godkändes av kommittén för det europeiska statistiksystemet på dess 27:e möte den 19 november 2015. I rapporten presenteras den nya rättsliga ram för strukturstatistik om permanenta grödor som upphäver förordning (EU) nr 1337/2011 vars funktionssätt denna rapport handlar om.

2. HUVUDSAKLIGA RESULTAT OCH BEDÖMNING

Förordning (EU) nr 1337/2011 är i viss mån problematisk att genomföra. Detta har visat sig dels genom erfarenheter från uppgiftsinsamlingarna om fruktodlingar från 2012 och 2017 samt uppgiftsinsamlingen om vinodlingar från 2015, dels genom återkoppling från olika möten i expertgrupper⁴ och dels genom kvalitetsrapporter från medlemsstaterna. Även användarnas behov har förändrats under det senaste årtiondet.

2.1 Problem i samband med uppgiftsinsamlingen

Analysen av uppgifterna och kvalitetsrapporterna visar att uppgiftsinsamlingen om fruktodlingar och vingårdar är förenade med vissa inneboende problem.

2.1.1 Uppgiftsinsamling om fruktodlingar

Det finns två konsekvenser av att variablerna (artgrupp, fruktens färg, tidpunkt för skörd, ålder, densitet) korstabuleras mot varandra. För det första måste medlemsstaterna tillämpa en mycket hög provtagningsfrekvens. Bland de länder som saknade ett fruktodlingsregister var den genomsnittliga provtagningsfrekvensen så hög som 54 %. Fem av dessa länder blev därför tvungna att genomföra en totalinventering för att samla in uppgifter om fruktodlingar. För det andra leder den detaljerade uppdelningen av uppgifter till att uppgiftsinsamlingen blir dyr och tidsödande. Den genomsnittliga kostnaden för uppgiftsinsamlingen om fruktodlingar (per referensår) är cirka 220 000 euro per land, med ett spann på mellan 2 500 euro och 900 000 euro. Arbetskraftsinsatsen vid statistikmyndigheterna varierar mellan 0,1 och 6,2 heltidsekvivalenter. Dessutom innebär det en tung belastning på svarandena på grund av mycket stora prover och långa frågeformulär som kräver omfattande mätningar av arealer.

De stora investeringar som utförs på nationell nivå för att samla in mycket detaljerad information kommer tyvärr inte uppgiftsanvändarna till godo i sin helhet. Vissa insamlade uppgifter kan nämligen inte offentliggöras på grund av insynsskydd för statistiska uppgifter.

⁴ Mötena i arbetsgruppen för skördestatistik (2012–2017), den ständiga kommittén för jordbruksstatistik (fram till 2014) och direktörsgruppen för jordbruksstatistik (från 2015).

De artgrupper som definieras i bilaga I till förordningen, i synnerhet vad gäller äpple och päron, återspeglar inte fördelningen av artgrupper i EU på ett bra sätt. Bland äppelträd vars frukt är avsedd för direktkonsumtion klassificeras 34 % av träden som ”Andra”, och för päronträd är motsvarande andel 18 %. Problemet är ännu större i Europas norra och östra delar där nästan alla fruktodlingar i vissa länder tillhör klassen ”Andra”.

Det är svårt att samla in frivilliga uppgifter om äpple-, päron- och persikoträd vars frukt är avsedd för industriell bearbetning eftersom odlarnas årliga beslut om huruvida frukten ska säljas för direktkonsumtion eller industriell bearbetning ofta styrs av vädret, marknadsförhållandena och kvaliteten snarare än av fruktträdets sort.

2.1.2 Uppgiftsinsamling om vinodlingar

I artikel 3.4 i förordningen fastställs att uppgifter om vinstockar för annat än bordsdruvor (bilaga II till förordningen) ”ska tas fram med hjälp av de tillgängliga uppgifterna i det vinodlingsregister som upprättats i enlighet med artikel 185a i förordning (EG) nr 1234/2007 för alla företag som ingår i registret enligt artikel 3.1 a i förordning (EG) nr 436/2009”. Enligt förordningen orsakar det obligatoriska sambandet mellan vinodlingsregistret och uppgiftsinsamlingen om vinodlingar problem i flera medlemsstater eftersom registret inte alltid är aktuellt och saknar någon av de variabler som förtecknas i förordningen. Även skyldigheten att använda registret som enda uppgiftskälla är problematiskt inom ramen för riktlinjerna för europeisk statistik⁵. Det beror på att det i artikel 6.2 anges att valet av statistikällor ska grundas på statistiska överväganden, och i artikel 12.1 fordras att källuppgifterna bedöms och valideras regelbundet.

2.2 Användarnas behov

Genom samråd med berörda generaldirektorat bekräftades att kommissionen behöver hållas underrättad om odlingars potential att producera vissa arter av permanenta grödor inom EU. För att garantera att den gemensamma jordbrukspolitiken förvaltas på lämpligt sätt begär kommissionen att uppgifter om permanenta grödor ska lämnas in regelbundet. Uppgiftsgranskningen visade dock att avsevärda åtgärder kan vidtas för att minska bördan, i synnerhet vad gäller uppgiftsinsamling om fruktodlingar.

Följande variabler behöver inte längre utgöra en del av den strukturstatistik som ska lämnas in som underlag för övervakningen av politiken:

⁵ Riktlinjerna för europeisk statistik för nationella statistikmyndigheter och Eurostat (EU:s statistikmyndighet) som godkändes av kommittén för det europeiska statistiksystemet den 16 november 2017: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4031688/8971242/KS-02-18-142-EN-N.pdf/e7f85f07-91db-4312-8118-f729c75878c7> (endast tillgänglig på engelska).

- Artgrupper för äpple och päron.
- Frukten färg för persika, nektarin och bordsdruvor.
- Tidpunkten för skörd för persika, nektarin, aprikos, apelsin och små citrusfrukter.

Dessutom föreligger inte längre något behov av att korstabulera variablerna för ålder och densitet, även om dessa kan samlas in separat. Uppgiftsinsamlingen kan ske med 6–7 års mellanrum eftersom frukt- och vinodlingarnas struktur är relativt stabil. I enlighet med förordningen har uppgiftsinsamlingen genomförts i medlemsstater med odling av vinstockar på minst 500 hektar. För fruktodlingarna låg tröskelvärde på 1 000 hektar på nationell nivå för alla enskilda typer av fruktträd. För att anpassa tröskelvärde till andra åtgärder och register inom vinsektorn borde den ligga på 1 000 hektar även för vinodlingar för vin.

För att bedriva politiken krävs uppgifter som bättre representerar regionala områden. I enlighet med förordningen har uppgifter om fruktträd samlats in på Nuts 1-nivå⁶ och uppgifter om vinodlingar för vinproduktion på Nuts 2-nivå. Eftersom dessa uppgifter är viktiga för att analysera frukt- och vinodlingarnas regionala potential, både vad gäller styrning av marknaden och i krissituationer, behöver alla strukturella uppgifter om frukt- och vinodlingar vara på Nuts 2-nivå.

3 EUROPEISKA STRATEGIN FÖR JORDBRUKSSTATISTIK 2020 OCH DEN NYA GENERATIONENS JORDBRUKSSTATISTIK: FÖLJDER FÖR FÖRORDNING (EU) nr 1337/2011

Eurostat har sedan 2014 arbetat intensivt med ”Strategin för jordbruksstatistik mot 2020 och därefter”⁷ tillsammans med uppgiftsanvändarna (mestadels andra avdelningar vid kommissionen och EU-institutioner) och de nationella statistikinstitut. Strategin för jordbruksstatistik har till syfte att

- på ett effektivt sätt producera statistik som uppfyller användarnas behov,
- inte avsevärt öka belastningen på svarandena och statistiksystem, samt göra mer statistik tillgänglig,
- förbättra enhetligheten mellan jordbruksstatistikens underdomäner,
- förtydliga och rationalisera begreppen och definitionerna,
- förbättra jordbruksstatistikens kvalitet, och
- förbättra integreringen av jordbruks-, skogsbruks-, markanvändnings- och miljöstatistik.

⁶ Nomenklatur för statistiska territoriella enheter

⁷ Kommissionens arbetsdokument om en konsekvensbedömning som medföljer strategin för jordbruksstatistik mot 2020 och därefter samt efterföljande potentiella lagstiftningsscenarier SWD/2016/0430 final – 2016/0389 (COD),
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52016SC0430> (endast tillgänglig på engelska).

Genomförandefasen inleddes efter att kommittén för det europeiska statistiksystemet godkänt strategin 2015. I konsekvensbedömningen ansågs genomförandestrategin i följande två steg vara den modell som passade bäst för statistiksystemets och uppgiftsanvändarnas behov.

- Det första steget är ramförordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag, som innefattar den undersökning om jordbrukets struktur som för närvarande omfattas av förordningen om jordbruksundersökningar⁸, statistik om strukturen för frukt- och vinodlingar i enlighet med förordning (EU) nr 1337/2011 samt vissa miljöindikatorer för jordbruket. Den strukturella uppgiftsinsamlingen om frukt- och vingårdar ska ske i enlighet med frukt- och vinodlingsmodulerna i förordning 2018/1091⁹, som antogs den 18 juli 2018. Förordning (EU) nr 1337/2011 upphävs från och med den 1 januari 2022.
- Det andra steget är förordningen om statistik om jordbrukets insatsvaror och produkter som bland annat omfattar produktion och behållning av grödor.

Frukt- och vinodlingsmodulerna enligt förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag kommer att ha mindre detaljerade uppgifter om grödornas egenskaper, men uppgifterna kommer att lämnas in till Eurostat som mikrodata kopplade till jordbruksföretagets grundläggande uppgifter. Detta gör det möjligt att använda uppgifterna mer flexibelt och att bättre uppfylla användarnas behov. Med mikrodata möjliggörs korstabulering som visar vilken typ av jordbrukare som odlar olika typer av permanenta grödor och hur dessa jordbrukare arbetar (t.ex. jordbrukarens ålder och utbildning, annan jordbruksverksamhet, annan inkomstbringande verksamhet samt huruvida verksamheten är belägen i mindre gynnade områden).

3.1 Fruktodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag

Strukturstatistiken om fruktodlingar kommer att omfattas av fruktodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag. Modulen fungerar som en lösning på de problem som tas upp i kapitel 2 och införlivar kommissionens aktuella behov. Fruktodlingsmodulen innehåller cirka 600 färre variabler än förordning (EU) nr 1337/2011, vilket innebär att kostnaden och belastningen för uppgiftsinsamlingen förväntas minska, även med beaktande av precisionskraven på Nuts 2-nivå.

Insamlingen av uppgifter om fruktodlingar enligt fruktodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag kommer att äga rum under 2023.

3.2 Vinodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1166/2008 av den 19 november 2008 om undersökningar om jordbrukets struktur och en undersökning om produktionsmetoder inom jordbruket samt om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 571/88, EUT L 321, 1.12.2008, s. 14.

⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1091 av den 18 juli 2018 om integrerad statistik över jordbruksföretag och om upphävande av förordningarna (EG) nr 1166/2008 och (EU) nr 1337/2011, EUT L 200, 7.8.2018, s. 1.

Innehållet i uppgiftsinsamlingen om vinodlingar enligt vinodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag förblir i huvudsak detsamma som i förordning (EU) nr 1337/2011. Den enda skillnaden är definitionen av de huvudsakliga druvsorterna. I nuläget definieras de huvudsakliga sorterna som alla druvsorter som odlas på minst 500 hektar på nationell nivå. Enligt förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag kommer de att definieras enligt botten upp-principen, där varje vinodlare rapporterar de 10 sorter som odlas i stört skala inom företaget. Utifrån dessa sorter kommer man sedan att fastställa de huvudsakliga sorterna på nationell nivå.

Enligt vinodlingsmodulen i förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag kan medlemsstaterna välja att använda den bästa tillgängliga uppgiftskällan för uppgiftsinsamlingen om vinodlingar (antingen en uppgiftsinsamling eller vinodlingsregistret). Kommissionen uppmanar dock medlemsstaterna att i så stor utsträckning som möjligt använda uppgifter från vinodlingsregistret eftersom det leder till minskad belastning för svarandena och lägre kostnader. För att förbättra kvaliteten på uppgifterna från vinodlingsregistret planerar kommissionen att inleda en förslagsinfordran för bidrag som syftar till att förbättra kompatibiliteten mellan vinodlingsregistret och statistikinsamlingen (inklusive det statistiska företagsregistret).

Insamlingen av uppgifter om vinodlingar enligt förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag kommer att äga rum under 2026. Uppgiftsinsamlingen om vinodlingar under 2020 kommer fortfarande att genomföras enligt förordning (EU) nr 1337/2011 för att tillräckligt med tid att anpassa det statistiska företagsregistret till vinodlingsregistret, vilket enligt förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag är nödvändigt.

4 SLUTSATSER

Förordning (EU) nr 1337/2011 har inte fungerat så som det var tänkt då den antogs. Det beror på att uppgiftsinnehållet och korstabuleringen av uppgifter är för detaljerade, vilket har bidragit till den stora belastningen för svarandena och höga kostnader för uppgiftsinsamlingen, som resulterat i sekretessbelagda uppgifter. Användarnas behov har också förändrats genom åren och kommissionen har i nuläget inte behov av lika detaljerade uppgifter.

På grund av ovanstående skäl och i syfte att genomföra ”Strategin för jordbruksstatistik mot 2020 och därefter” ska uppgiftsinsamlingar om frukt- och vinodlingar som omfattas av förordning (EU) nr 1337/2011 integreras i den nya förordningen om integrerad statistik över jordbruksföretag. Förordning nr 1337/2011 upphävs efter 2020 års uppgiftsinsamling om vinodlingar (uppgifterna levereras under 2022).

Den nya rättsliga grunden för strukturella uppgifter om frukt- och vinodlingar kommer att uppfylla användarnas behov på ett bättre sätt och förväntas minska belastningen på svarandena. Uppgifterna från frukt- och vinodlingsmodulerna enligt förordningen om integrerad statistik över

jordbruksföretag gör att företagens odlade fruktträd och vinstockar kan analyseras grundligt. Detta är möjligt tack vare de stora möjligheter som erbjuds genom leverans av mikrodata som gör att frukt- och vinodlingarnas struktur kan kopplas till jordbrukens fullständiga strukturella uppgifter. På så vis stärks den faktabas som används för att fatta beslut som påverkar sektorn.